

NØKTERNT, MEN FORSVARLIGBILLEDIG?

hvordan utforme et asylsenter for ungdom
på deres premisser?

prosess II
stud.arch Kristine Brembo
veiledere: Stein Jenssen og Eli Støa
NTNU 2014

Prosessen

Prosessheftene er en løpende oppdatert prosjektdagbok med alt fra tilfeldige tanker til gjennomtenkte studier. Jeg har delt opp arbeidet i seks faser og heftene er delt opp i forhold til dette.

Fase 1 // Forberedelser

Gjennom utvidede undersøkelser definere og legge grunnlaget for oppgaven. Resultatet av dette er forarbeidet. For å skape den nødvendige forståelse for brukergruppen og deres situasjon, skal jeg besøke tre ulike botilbud for enslige mindreårige asylsøkere.

Fase 2 // Oppstart

Dette blir en overgangsfase mellom informasjonsinnhenting og det å bruke informasjonen i prosjektet. Analysen av de ulike botilbudene jeg har besøkt skal være klar, i tillegg til en tomteanalyse og tomtevalg. Parallelt med dette skal prosjekteringsarbeidet starte.

Fase 3 // Utløp

I denne perioden er det fullt fokus på idéutvikling. Ulike arbeidsmetoder skal tas i bruk for å utforske ulike muligheter. Det skal være et spenn fra helt tilfeldige ideer til mer studerte grep. Resultatet vil være et stort utvalg av muligheter som kan tas med inn i skisseprosjektfasen.

Fase 4 // Skisseprosjekt

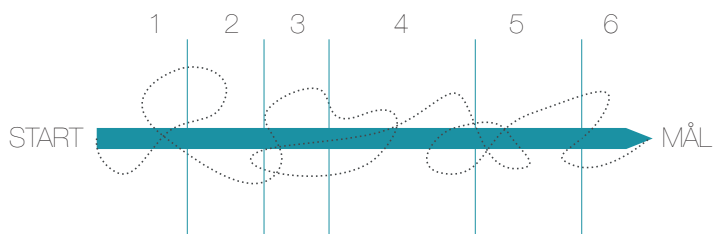
Ideene fra forrige fase skal vurderes og sammenfattes til et skisseprosjekt. Midtsemester skal gjennomføres.

Fase 5 // Detaljprosjekt

Nå skal skisseprosjektet gås etter i sømmene. Grep og konsepter skal klargjøres slik at resultatet svarer til intensjonene. Målet er å ha et tydelig prosjekt som strekker seg fra generelle konsepter og ned til detaljnivå.

Fase 6 // Presentasjon

Alt skal presenteres på best mulig måte.

FASE III // UTLØP

I denne perioden er det fullt fokus på idéutvikling. Ulike arbeidsmetoder skal tas i bruk for å utforske ulike muligheter. Det skal være et spenn fra helt tilfeldige ideer til mer studerte grep. Resultatet vil være et stort utvalg av muligheter som kan tas med inn i skisseprosjektfasen.

Målsetting

- _brainstorming og skissering på alle mulige måter
- _få ut alle ideer
- _teste ut og analysere
- _free flow

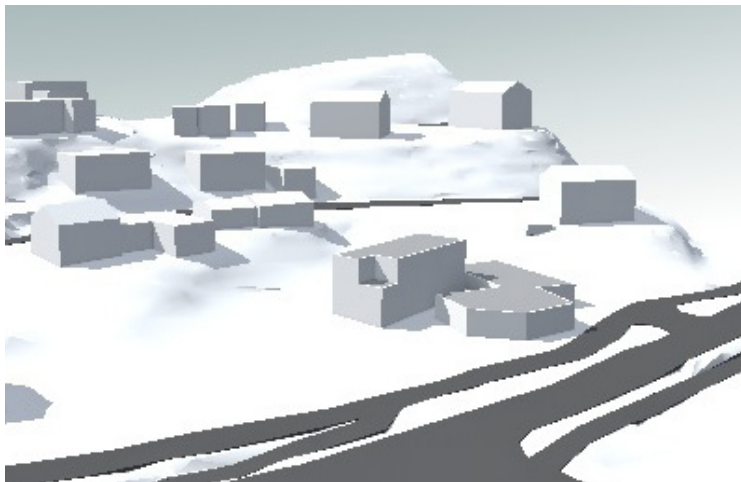
DEADLINE = 20. februar

Resultat

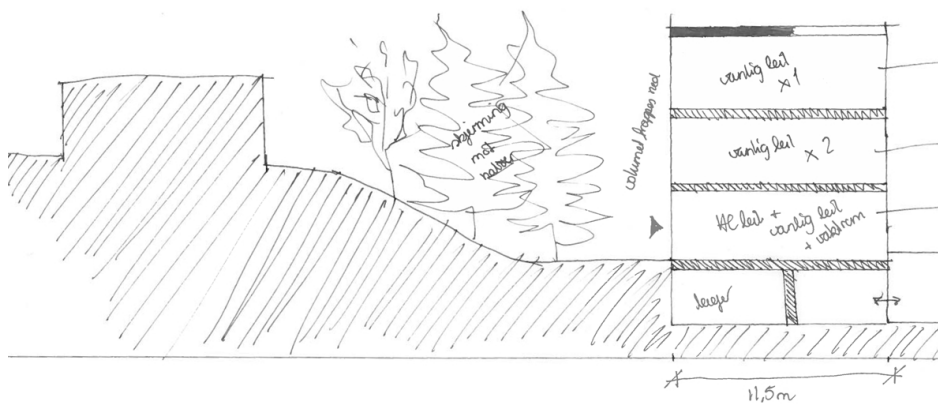
- _prosessbok med et stort utvalg av ideer og muligheter innen romfordeling, sirkulasjon, volum, plan, situasjon, snitt
- _modellmateriale

Alternativ 1

figur 1 // Fugleperspektiv fra sør-øst

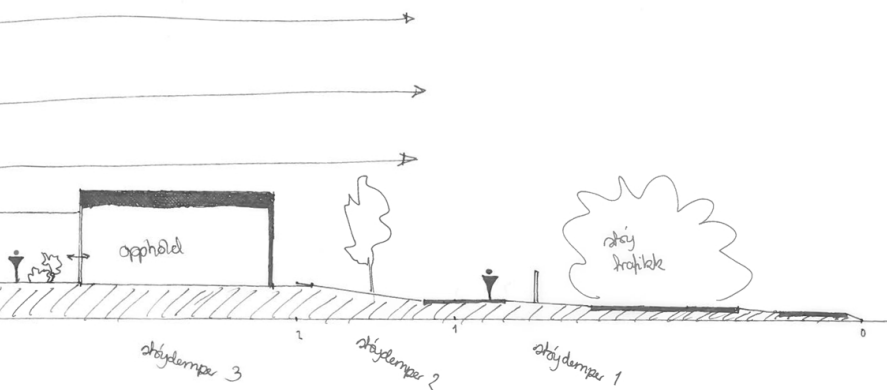

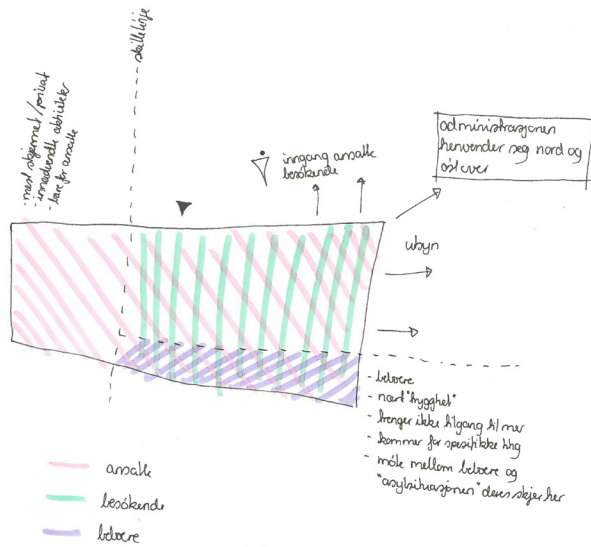
I det første alternativet har jeg jobbet med administrasjonen og fellesarealene som to sammenhengende lave volum og boligdelen som et høyere og selvstendig volum. Til sammen dannes det et indre gårdsrom som er helt privat og til bruk for beboerne på senteret.

Administrasjonen er plassert lengst mot nord og tar i mot besøkende og ansatte. Denne delen er til en viss grad atskilt fra resten ved at den henvender seg nordover til atkomstsonen og ikke sørover og inn mot gårdsrommet.

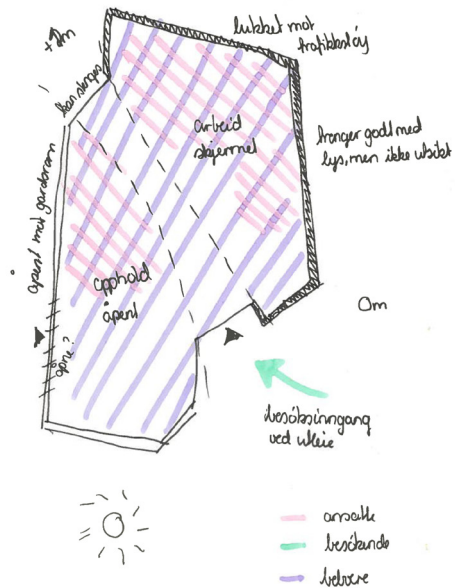
Fellesrommene er plassert ut mot veien slik at de skjermer de mer private sonene. Ved å ha fellesrommene som den mest offentlige delen, kan den også brukes av utenforstående til for eksempel utleie.

Boligene er plassert på den mest skjermede delen av tomten. Tanken er at fellesrom som vaskeri, sykkelparkering og stillerom kan ligge i første etasje og henvendt inn mot gårdsrommet. Boligene er løftet opp og har inngang en etasje lenger opp.

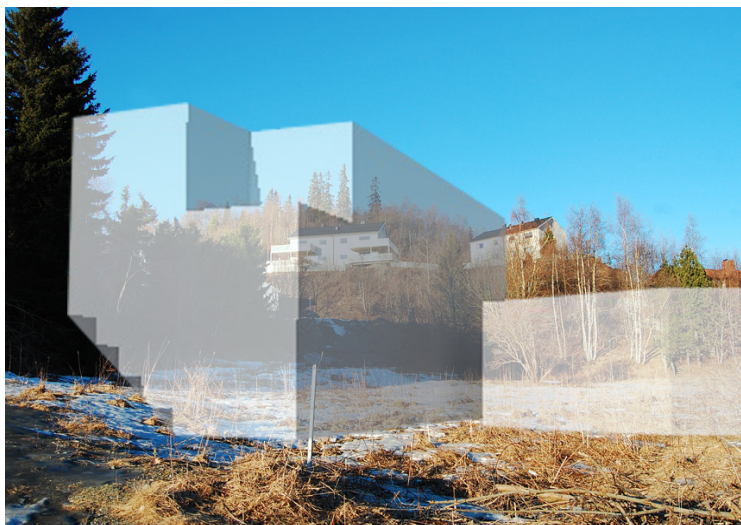

figur 2 // Prinsipper administrasjon

figur 3 // Prinsipper fellesarealer

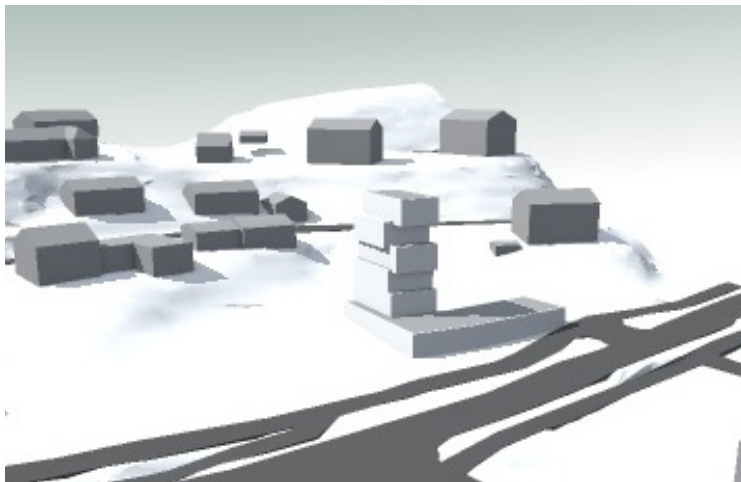

figur 4 // Perspektiv fra sør-øst

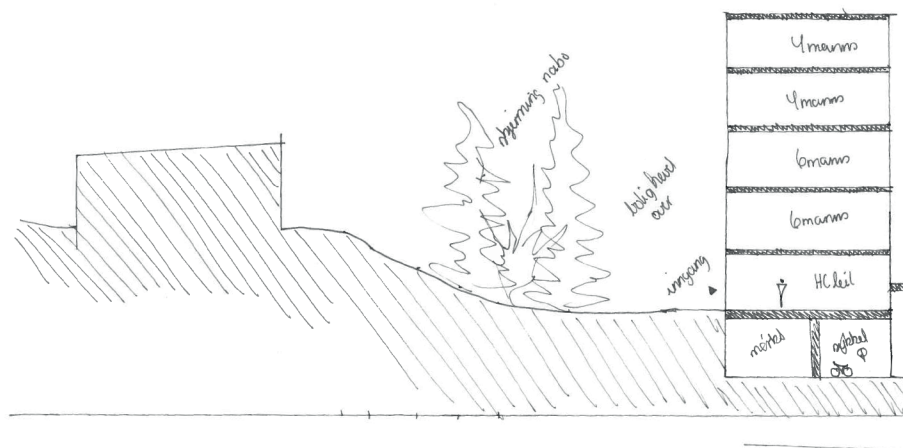
For å ha full oversikt over hvem som ankommer senteret er administrasjonen plassert lengst mot nord der hvor avkjøringen fra Byåsvegen er. Hovedbrukeren av denne delen av senteret er de ansatte, og det er viktig at utformingen gjør at det blir en bra arbeidsplass. Denne delen er derfor delt inn i tre ulike områder i forhold til hvem som skal bruke delen. Lengst inn på tomten, der hvor volumet vil ligge inn i bakken, er den helt private delen med garderobe og pauserom. Mot nord ligger kontorene som også er tilgjengelig for utenforstående slik som verger eller andre besøkende. Delen inn mot gårdsrommet forbeholdes samtalerom for beboere slik at de har visuell kontakt med boligdelen også når de må forholde seg til asylsaken deres.

Fellesrommene er utformet i to deler med en gjennomgang til administrasjonsdelen. Ut mot veien ligger de mer lukkede undervisningsrommene, mens inn mot gårdsrommet og mot sør ligger oppholdesrom og felleskjøkken.

Alternativ 2

figur 5 // Fugleperspektiv fra sør-øst

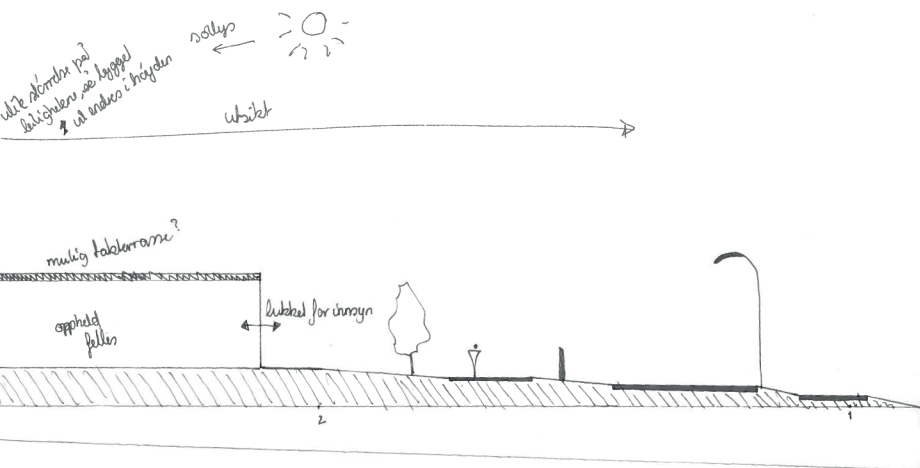

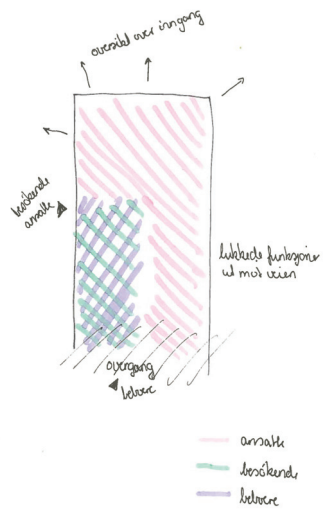
5. februar

Alternativ to har mange av de samme prinsippene som alternativ en, men formen og organiseringen er litt klarere. Den første etasjen er forbeholdt administrasjon og fellesfunksjoner, mens boenhetene er vertikalt organisert fra andre etasje og oppover. Denne fordelingen grunner i et ønske om at boligene skal være mest mulig skjermet fra veien, samtidig som utsikten kan utnyttes oppover i etasjene.

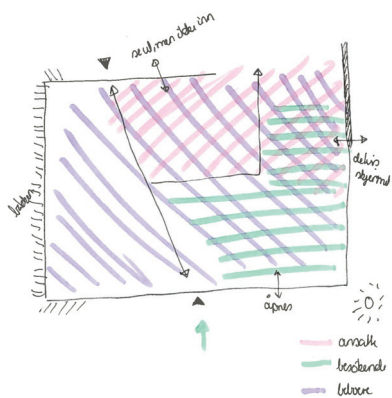
Det er naturlig å plassere fellesarealene i første etasje da de kan være i direkte kontakt med administrasjonen for bruk til opplæring og kurs, samtidig som de kan være lett tilgjengelig utenfra.

Volumene danner et skjermet atkomstområde fra Byåsvegen, men resten av uteområdet er lite definert av bygningen. Sørveggen kan derimot åpnes for å skape kontakt mellom ute og inne.

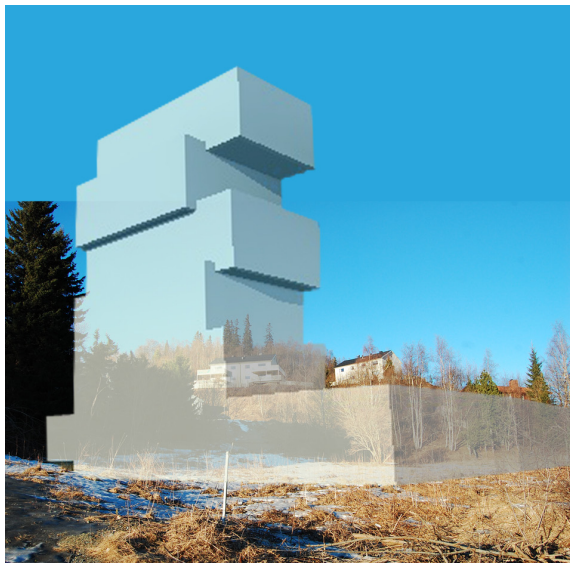

figur 6 // Prinsipper administrasjon

figur 7 // Prinsipper fellesarealer

figur 8 // Perspektiv fra sør-øst

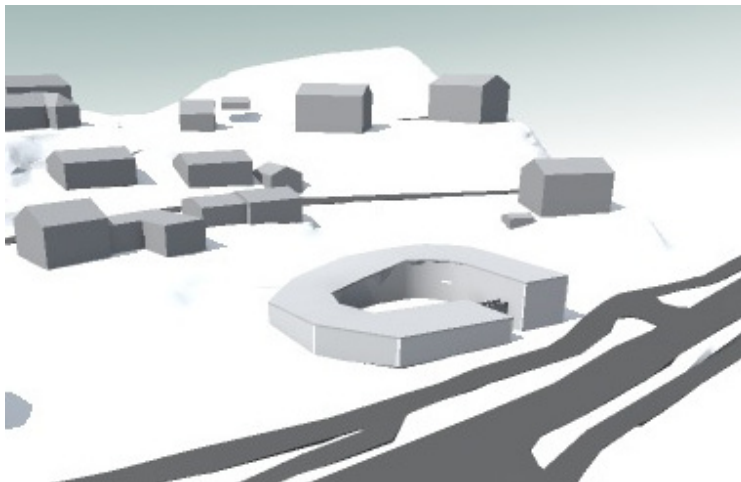
Det høye volumet med boenhetene skiller seg ut fra omkringliggende typologier. Det kan likevel passe inn i omgivelsene da det ikke skjærer for bakenforliggende naboer på grunn av vegetasjon i mellom, og det er et virrvarr av ulike bygninger og former på Byåsen allerede.

Utfordringen med denne vertikaliteten er rømning. Oppover i etasjene kreves det to rømningsveier, noe som blir veldig lite arealeffektivt når hver etasje bare er på 70 kvm. Det kan derimot jobbes med flere leiligheter per etasje, men dette vil gå på bekostning av det vertikale uttrykket.

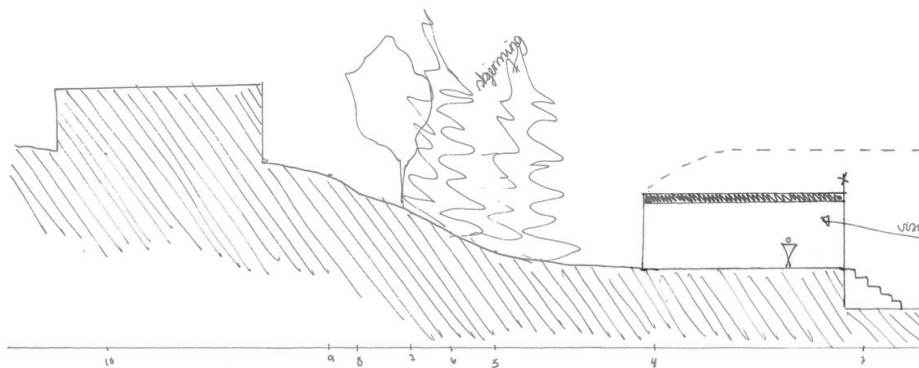
Administrasjonsdelen og fellesarealene er godt plassert i forhold til atkomst utenfra, men det er veldig liten fysisk og visuell kontakt mellom de to delene slik som det er nå.

Tomten passer godt til å utfordre den ellers horisontale bygningsstrukturen i nærmiljøet, men det er kanskje ikke det best egnede for dette programmet.

Alternativ 3

figur 9 // Fugleperspektiv fra sør-øst

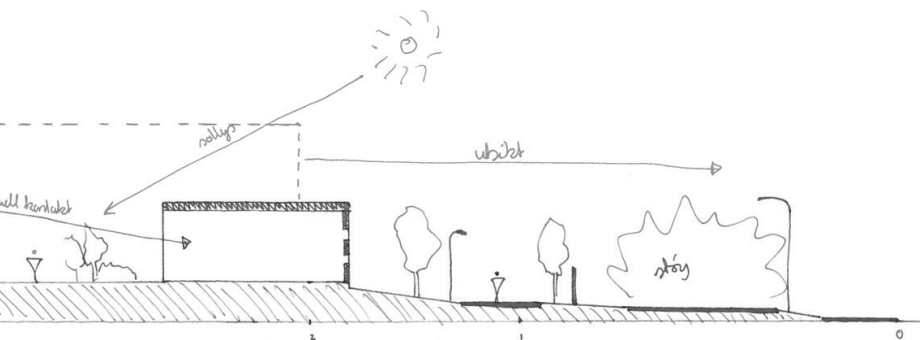

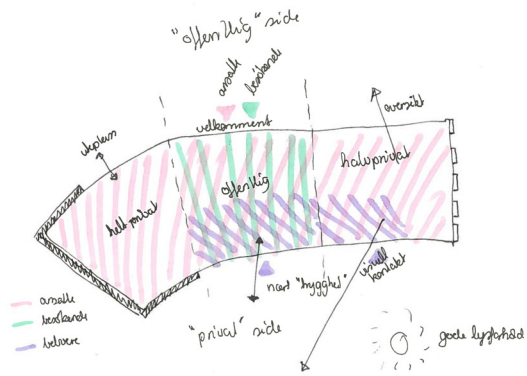
figur 10 // Snitt øst-vest

I det siste alternativet jobbet jeg med en lavere struktur som følger helningen på tomten. Det går fra å være en etasje det hvor fellesarealene ligger ut mot veien og hever seg opp til to etasjer mot nord hvor administrasjonen er i første etasje og det er leiligheter i andre etasje.

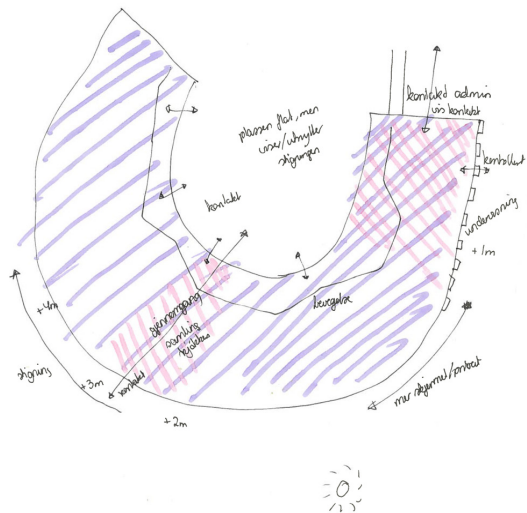
Formen kom fra et ønske om en kompakt form som i større grad underla seg landskapet enn de to foregående. Det skaper en fin og skjermet adkomstsituasjon på nordsiden av tomten for ansatte og andre uteforstående. Resten av uteområdet, det indre gårdsrommet og den sydvendte hagen, er derfor forbeholdt beboerne.

I dette alternativet er siktlinjene veldig viktig. Selv om man er i den helt private boligdelen kan man se bort til fellesarealene og vite hva som skjer. De mer private rommene kan vende utover, mens de mer offentlige rommene kan vende inn mot gårdsrommet.

figur 11 // Prinsipper administrasjon

figur 12 // Prinsipper fellesarealer

figur 13 // Perspektiv fra sør-øst

Tanken er at det innvendig skal være en naturlig stigning fra det laveste punktet i bygningen til det høyeste punktet. En rampe skal lede oppover og rommene skal ligge på ulike nivåer langs denne rampen.

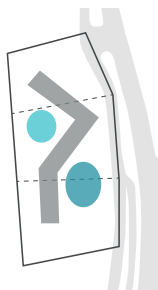
Administrasjonen er tenkt som en egen del og ikke i direkte kontakt med resten, utover det at boligdelen strekker seg over den. Selv om administrasjonen er en egen del, har den visuell kontakt både med atkomsten mot nord og resten av senteret over gårdsrommet. Dette gjør at beboerne ikke må forholde seg til asyldelen av senteret hele tiden, men samtidig er det ikke langt unna.

I boligdelen av senteret er det to ulike organiseringsmåter som kan undersøkes. Enten kan alle fellesarealene være samlet i delen lengst mot veien, eller så kan de være spredt mellom boenhetene.

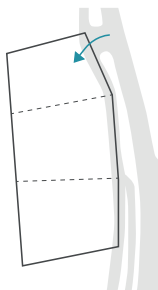
Dette alternativet har noen gode kvaliteter å ta med seg videre. Administrasjonens plassering og kontakt med resten av senteret. Og den visuelle kontakten gårdsrommet skaper. Den har derimot noen utfordringer med den veldig organiske formen som også kan virke avvisende utenfra.

Prinsipper

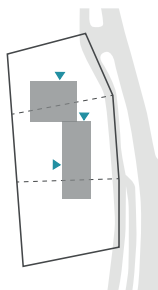
Etter å ha fullført tre alternative utforminger av prosjektet, gikk jeg gjennom alle alternativene en gang til og prøvde å trekke ut prinsipper og konsepter som var viktige å tenke på i den videre utformingen. Det kunne være kvaliteter jeg fant, eller interessante grep å jobbe videre med. Dette ga en viss retning på det videre arbeidet.

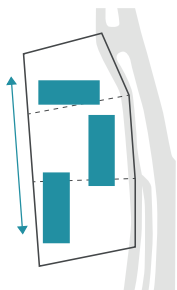
Figur 5 // Indre og ytre gårdsrom

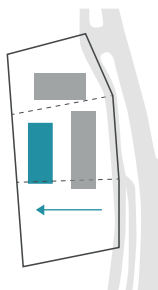
Figur 6 // Adkomst fra Byåsveien

Figur 7 // Flere innganger

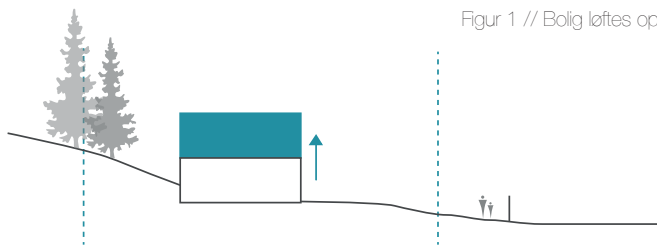
Figur 8 // Utnytte hele tomten

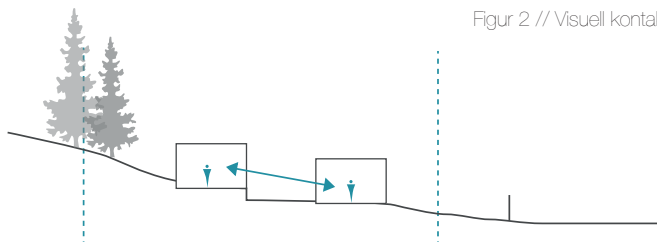
Figur 9 // Trekke boligdelen vekk fra veien for skjerming

8. februar

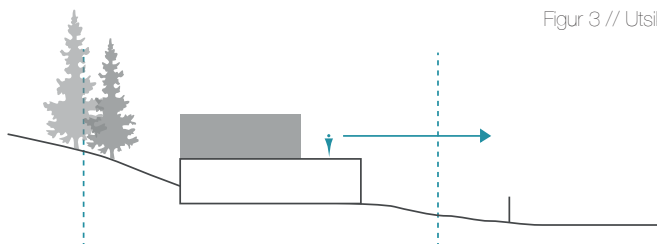
Figur 1 // Bolig løftes opp

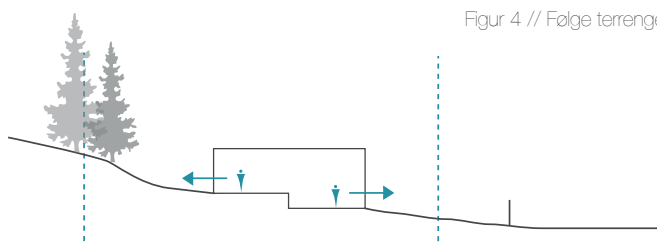
Figur 2 // Visuell kontakt

Figur 3 // Utsikt

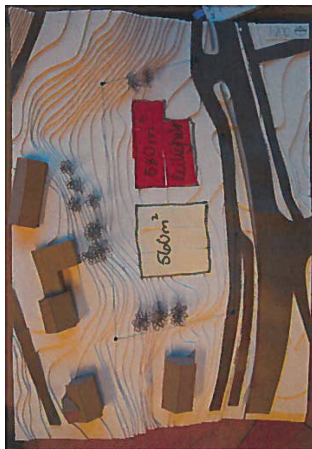

Figur 4 // Følge terrenget

2D studier i modell

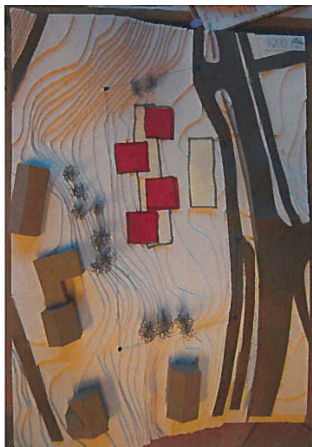
Etter å ha bygget en 1:200 modell av tomte, gikk det litt lettere og raskere å teste ut ulike ideer. Jeg begynte i plan og la ut de ulike arealene (bolig i rødt og felles og administrasjon i gult) i forhold til prinsippene jeg har kommet frem til. Utfordringen blir kontaktpunktet mellom boligdelen og fellesarealene.

figur 14 // Utgangspunktet; 560 kvm felles og administrasjon, 580 kvm leiligheter.

figur 15 // Trange mellomrom, dårlig uteområde, leilighetene trukket tilbake og løftet opp, tak kan brukes.

figur 16 // Flytende uterom med fordelingsareal i midten. Admin-bygget skjærer boligbygget.

figur 17 // Fine uterom.
Leilighetsbokser løftet på taket, kan
bevege seg på taket.

figur 18 // Små indre og ytre
gårdsrom, litt for kompakt. Boligtårn
opp til tre etasjer.

figur 19 // En avisende form med
udefinerte ytre uterom. Leilighetene
er skjermet.

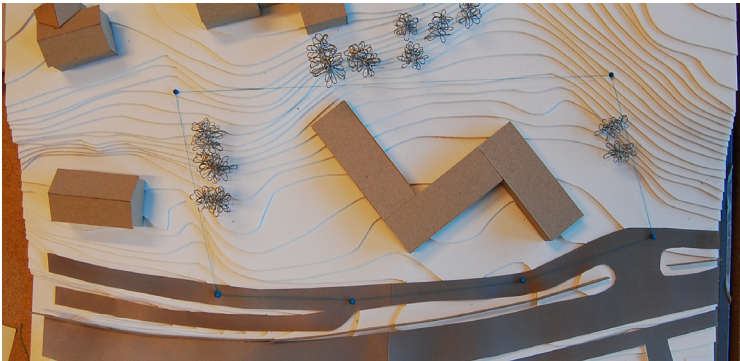

figur 20 // Fint indre gårdsrom,
boligene godt skjermet av admin og
felles-bygget.

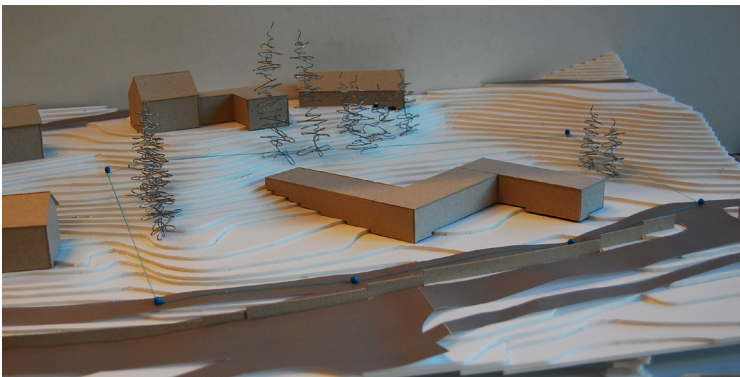
3D studier i modell I

Den best egnede første etasje

Jeg så mest potensiale i formen med administrasjon og fellesarealer. Formen danner fire fine uterom; parkeringareale lengst nord, et indre og et ytre gårdsrom og en friere hage til aktivitet mor syd.

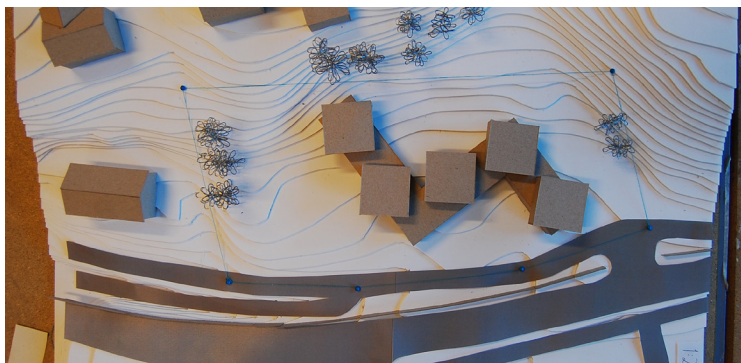
Den første etasjen er laget med en etasjehøyde på 4,5 meter, og blir ikke dominerende i forhold til husene rundt. De delene som strekker seg ut mot veien passer godt som administrasjon med oversikt over atkomsten, og oppholdsrom for beboere med lett tilgang ut.

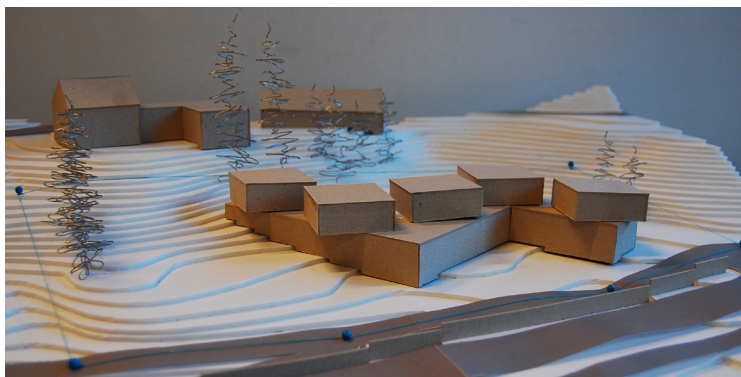
11. februar

Alternativ 1 // Bokser på taket

Utfordringen blir å plassere boligdelen i forhold til første etasje. Her har jeg prøvd en etasjes bokser plassert oppå. Det er et interessant konsept og passer til enkelte av prinsippene mine.

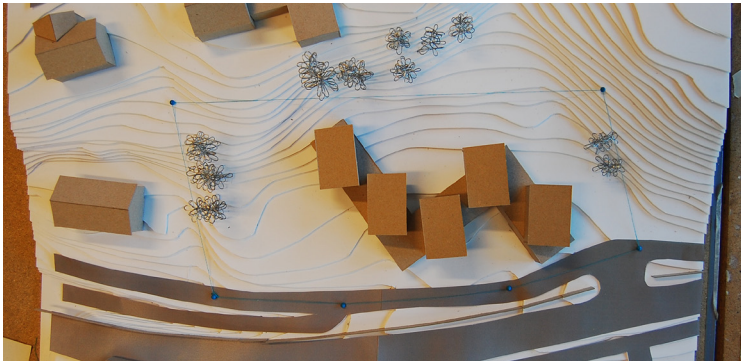
Det blir for trangt mellom boksene med bare en etasje. Bygningen er fortsatt ikke dominerende i landskapet, og de mindre boksene relaterer seg til boligstrukturen rundt. De boksene nærmest veien kommer plutselig veldig nærme, og er ikke beskyttet mot støy.

3D studier i modell II

Alternativ 2 // Skrå bokser på taket

Gjort om til to etasjes bokser er det litt bedre plass, men det er fortsatt trangt med denne plasseringen. Når boksene får mer enn én etasje blir det strengere krav til rømningsvei, noe som vil stjele kvadratmeter.

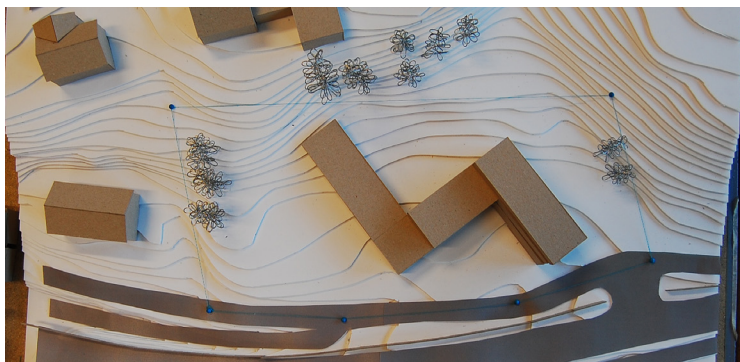
Uttrykket til denne formen er relativt rotete, og det er nødvendig med mange vertikale forbindelser for å gi enkel tilgang til alle boligene. Med to-etasjes bokser med skrått tak, relaterer de seg enda mer til de omkringliggende boligene enn det foregående forslaget.

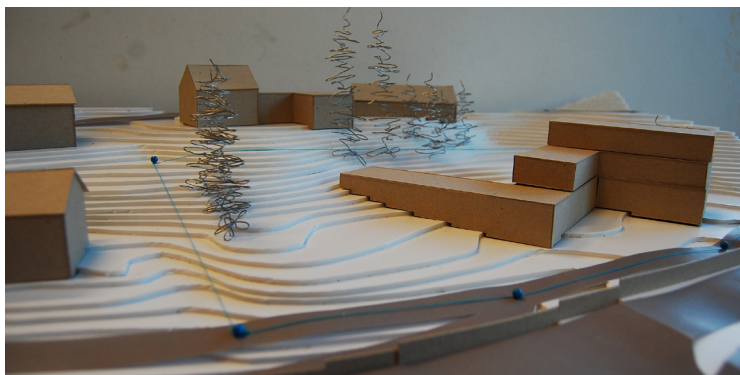
11. februar

Alternativ 3 // Tre etasjer

For å gå litt vekk fra boksene så jeg på et nedtrappet volum mot sør. Dette kan gi veldig fine utesituasjoner for hver etasje med takterrasser mot sør.

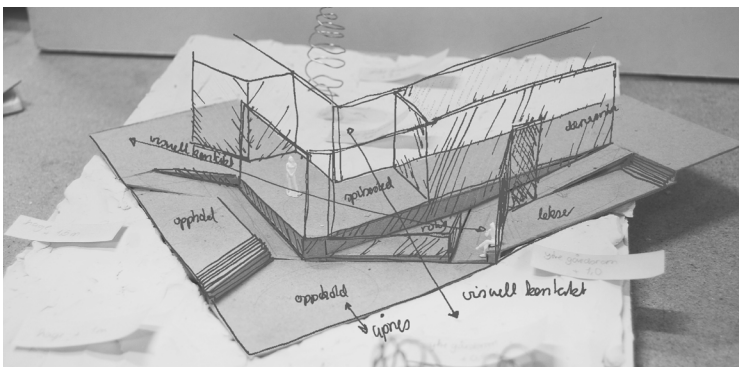
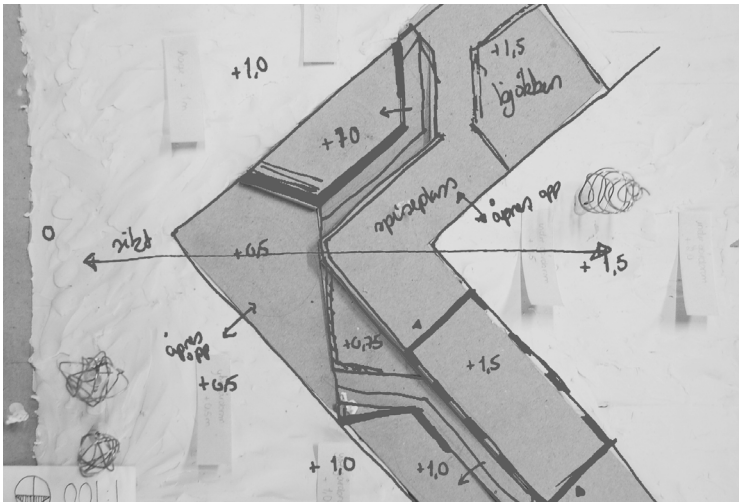
Utfordringen kommer i de vertikale føringene siden inngangen til boligetasjene nå kommer i administrasjonen. (Admin er best egnet nærme atkomsten.) Dette kan nok løses, men boligene kommer i tillegg veldig nærme veien og er derfor ikke skjermet for støy.

Zoom in // Skissemodellering

Hvordan bruke nivåforskjellen?

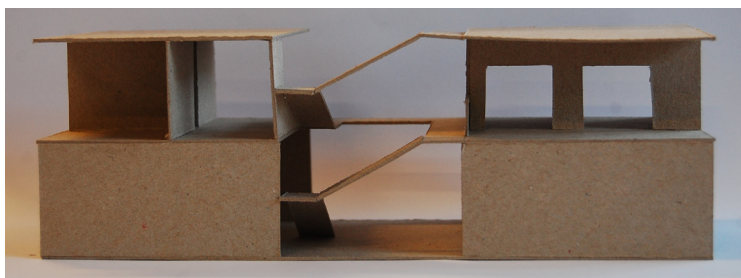
Jeg vil veldig gjerne at bygningen skal utnytte tomtens utforming, spesielt høydeforskjellen. Et ytre og et indre gårdsrom vil være på ulike nivåer, noe bygningen må svare på. Jeg gjorde et forsøk med ulike nivåer innad i bygningen. Dette kan skape veldig interessante og ulike situasjoner, men det er ikke så veldig fleksibelt.

12. februar

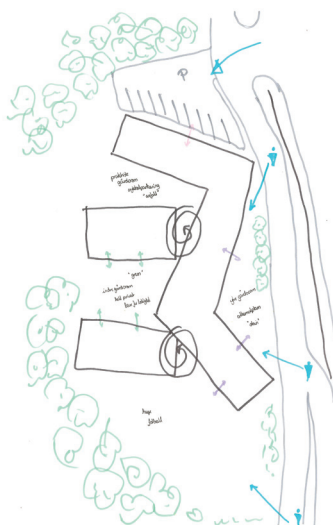
Trappeoppgangen som sosialt knutepunkt

Gjennom volumstudiene gikk det opp for meg for viktig kontakten mellom boligetasjene og den felles første etasjen er. Jeg gjorde et forsøk der oppholdsrommene i leilighetene er plassert i tilknytning til den vertikale sirkulasjonen. Dette danner siktlinjer og jeg kan jobbe med hvor lukket eller åpent det skal være mellom opphold og trapp.

Jeg gikk derfor tilbake til situasjons- og tomteanalysene for å få et litt nytt perspektiv i forhold til plassering og atkomst. Det rød symboliserer bolig, det grønne fellesområder, det fiolette administrasjon og det rosa parkeringsområde. I en veldig forenklet situasjon hadde dette være den optimale fordelingen av funksjoner.

13. februar

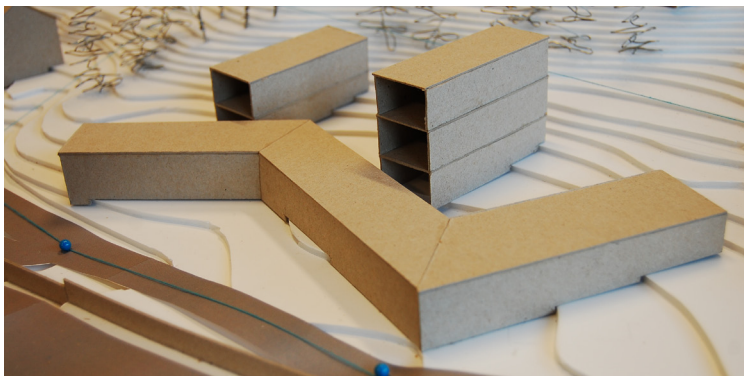
Etter litt mer skissering ble dette resultatet. Jeg synes første etasjen fra de tidligere forslagene hadde mange kvaliteter og endte opp med å spille videre på den. Som et resultat av plasseringsanalysen på tomten, ble boligene plassert i bakkant av hovedvolumet i to armer som danner ulike indre gårdsrom. Samtidig beholdes det ytre gårdsrommet som atkomstareal for beboerdelen av senteret og administrasjonsdelen mot nord danner et skille mellom atkomst for biler og uteforstående og de mer private delene.

3D studier i modell

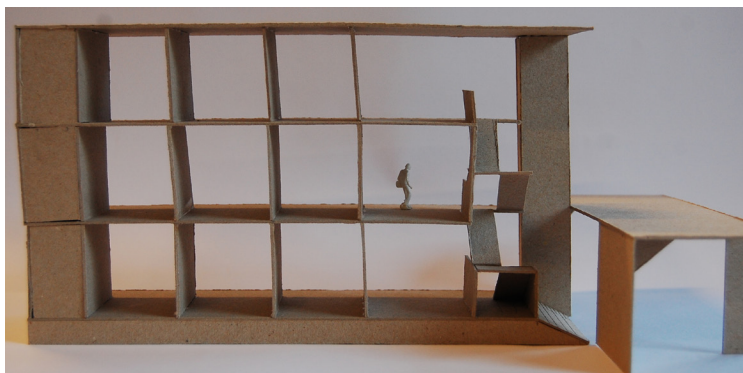
I plan dannes som nevnt en rekke ulike uterom til ulikt bruk. Volumet strekker seg utover hele tomten og legger til rette for mange interessante siktlinjer og romforløp som det kan spilles videre på i utformingen av planen.

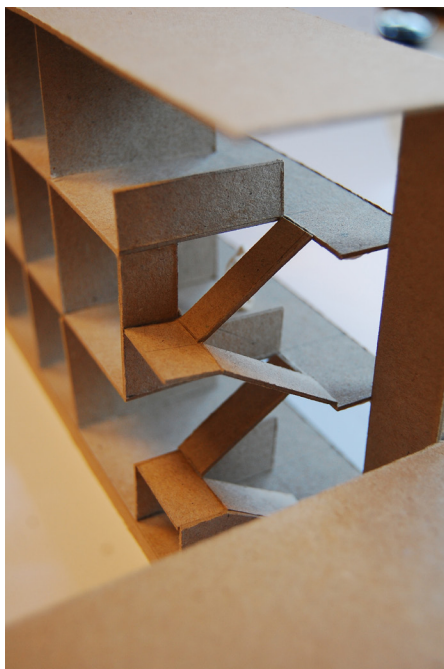
Med det lave volumet mot veien og de høyere volumene lenger bak, vil ikke bygningen oppleves som dominerende for forbigående. Boligene blir skjermet og får fin utsikt oppover i etasjene.

13. februar

Overgangen mellom boligene og fellesarealene er veldig viktig og må studeres og forskes på. Jeg gjorde et forsøk med den vertikale sirkulasjonen som forbindelsen mellom etasjene. Med oppholdsrommet ut mot trappen, dannes det siktlinjer ned mot førsteetasje, og det skapes kontakt mellom de ulike boligetasjene. Samtidig kan jeg jobbe med graden av skjerming mellom trapp og oppholdsrom.

Tanker rundt sambruk, fleksibilitet og effektivitet

I de siste ukene har volum- og skissestudier vært dominerende. Jeg har brukt det foreløpige programmet fra forarbeidet som utgangspunkt for arealer. Disse arealene ble hentet fra referanseprosjekter og tidligere erfaringer, men ikke analysert i større grad.

Det har vært veldig befriende å ha et programunderlag uten å stille spørsmål ved det. Jeg har fått testet ut en del ideer, og sitter nå med en viss oversikt over hva som vil og ikke vil fungere på tomten. Men nå er det på høy tid å gå programmet etter i sømmene før jeg går videre med utviklingen av prosjektet. Viktige elementer som sambruk, effektivitet og fleksibilitet har hele tiden surret rundt i bakhodet mitt, men jeg har valgt å ikke være kritisk til det jeg gjør.

Et viktig og avgjørende element for hvor relevant oppgaven min vil være, er sluttprisen på prosjektet. Dersom jeg presenterer et prosjekt med avanserte former og generøse grep, vil det med en gang bli stemplet som for dyrt og dermed vanskelig å ta seriøst. Dette er en utfordring jeg lenge har vært usikker på, og et tema som må tas med i prosessen. Det er derimot veldig viktig at jeg ikke lar dette ta overhånd slik at det hemmer utviklingen av et godt prosjekt. Veilederen min sa det på en veldig god måte; at jeg skal lage et idyllt prosjekt.

Når jeg tenker på det, er det egentlig en veldig spennende og realistisk utfordring; å lage et spennende prosjekt med gode rom og løsninger, som samtidig er innenfor rimelighetens grenser. Det er det som blir virkeligheten i arbeidslivet.

Virkemidler for å beholde generøsiteten og friheten i et prosjekt er fleksibilitet og sambruk av arealer for å øke effektiviteten. Sambruk blir veldig viktig når jeg går inn i dypere programanalyse. Volumene jeg har jobbet med til nå er for store til å huse bare fire beboere. Jeg må finne ut hvilke rom som kan kombineres. Enten ved å slå sammen rom og redusere det samlede areale noe eller å se på hvilke funksjoner som kan dele den samme plassen og redusere antall kvadratmeter betydelig. Jeg har et ønske om å skape gode og oversiktlige rom, og har ikke lyst til å fire på kravene for å minimere antallet kvadratmeter. Sambruk blir nøkkelen for å finne den riktige balansen mellom intensjonene.

Fleksibilitet er også en høyst aktuell problemstilling. Antallet asylsøkere som kommer til Norge varierer fra år til år, noe som er en av de største utfordringene i asylsystemet. I utgangspunktet har jeg et ønske om å lage et prosjekt som er spesialtilpasset brukergruppen slik at det kan trekkes ut generelle grep som kan brukes i utformingen av andre mottak. Et foregangsprosjekt for enslige mindreårige asylsøkere.

På den annen side er det viktig å beholde en viss generalitet i utformingen slik at det kan tas i bruk av andre grupper dersom driften som mottakssenter skulle opphøre. Det er mange måter å lage et fleksibelt prosjekt på. Et ytterpunkt kan være å lage en så generell utforming at hvem som helst kan overta bygningene uten å forandre noe. Eksempel på dette kan være at de sammen lokalene kan fungere som studentboliger eller boliger for mennesker som trenger støtte. Et annet ytterpunkt å lage store åpne planer hvor man enkelt kan montere flyttbare vegger eller møbler. På den måten kan den samme plassen brukes på veldig ulike måter.

I mellom disse ytterpunktene er det utallige måter å forholde seg til fleksibilitet på. I mitt prosjekt er fleksibilitet viktig og må undersøkes parallelt som prosjektet utvikler seg. Akkurat hvordan jeg ønsker å forholde meg til det er vanskelig å si nå, men det er tema som det ikke må tas for lett på.

Hovedmålet med både sambruk og fleksibilitet er at prosjektet skal være mest mulig effektivt i sin helhet. Det skal være et prosjekt som viser at utfordringer kan løses på en god måte, og at gode romløsninger og andre kvaliteter ikke går på bekostning av arealeffektiviteten i prosjektet. Utfordrende - ja. Spannende og inspirerende - ja.

Programbeskrivelse

Fellesarealer

inngang // en inngangs- eller fordelingssone før man kommer helt inn. Tankene mine rundt en hovedinngang har endret seg litt i løpet av arbeidet. Jeg tror ikke det er optimalt å ha én hovedinngang for alle funksjoner, siden bruken er såpass forskjellig.

Gjøvik // én administrasjonsinnganger og flere boliginnganger pga ulike bygg

Hvalstad // ulike innganger grunnet ulike bygg

Sunndal // Ingen hovedinngang, men samme trappeoppgang

kjøkken // et felleskjøkken hvor frokost kan tilberedes av de ansatte for å sørge for at beboerne kommer seg opp og på skolen. Kan også brukes ved ernæringsundervisning. Fullt utstyrt kjøkken som beboerne kan benytte. Ved fellesmiddager har alle plass til å spise der.

Gjøvik // felleskjøkken i hvert boligbygg. I direkte kontakt med oppholdsrom og spiseplass

Hvalstad // kantine forbereder alle måltider. Har også et opplæringskjøkken til undervisning og matlaging ved arrangementer

Sunndal // tekjøkken til enkel matlaging på alle rom i tillegg til felleskjøkken til middagslaging.

oppholdsrom // fellesrom for TV-titting, sosialisering. Utfordrende i forhold til at de aller fleste oppholder seg på rommene sine. Hvis man i tillegg har oppholdsrom i hver leilighet, vil det ikke bli tatt i bruk. Må vurdere eventuell sambruk og overganger mellom andre funksjoner.

Gjøvik // store oppholdsrom i boligbyggene. Deles av opp til syv barn

Hvalstad // mange fellesrom i ulike bygg, hvor noen brukes mer enn andre.

Sunndal // Oppholdsrom med TV og pc'er. Lite i bruk da beboerne oppholder seg på rommene sine.

Fellesarealer

undervisningsrom // rom for kurs og generell undervisning. Kan muligens kombineres med noe annet da undervisning som oftest gjelder alle beboerne.

Gjøvik // eget bygg med undervisningslokaler. Brukes ikke så mye, mer til samlinger og arrangementer

Hvalstad // flere undervisningsrom siden det gjennomføres mange introkurs til Norge og ulike aktiviteter

Sunndal // bruker kjøkkenet noe som fungerte til en viss grad

stillerom // et frirom, et sted å være alene, et sted å få utløp for følelser, bearbeiding, bønn.

Gjøvik // ikke noe tilsvarende, bruker soverommet til bønn

Hvalstad // ikke noe tilsvarende

Sunndal // ikke noe tilsvarende

lekserom // leksehjelp tilbys noen timer på ettermiddagen. Et stille rom med arbeidsplasser.

Gjøvik // benytter oppholdsrommet eller skrivebordet på soverommet

Hvalstad // ikke noe tilsvarende

Sunndal // bruker kjøkkenet til leksehjelp, noe som ikke var så gunstig

Administrasjon

møterom // et sted for de ansatte å samles til personalmøter og lignende. Kan muligens kombineres med noe annet.

Gjøvik // Hadde flere møterom i administrasjonsdelen. I boligdelen benyttes kontoret/vaktrommet

Hvalstad // hadde flere møtearealer i administrasjonsdelen og i kombinasjon med pauserom i miljødelen

Sunndal // har ikke møterom

Programbeskrivelse

Administrasjon

kontorer // eget kontor til leder, sekretær/økonomiansvarlig, "veien videre" representant og evt et felleskontor. For å oppnå gode arbeidsforhold. Kan sees på i forhold til sambruk og effektivisering.

Gjøvik // mange kontorer i administrasjonsbygg, og ett kontor/møterom i boligbygg

Hvalstad // mange kontorer i administrasjonsbygg

Sunndal // eget kontor til leder, sekretær, helsesøster, "veien videre"-representant og to felleskontorer til annen bruk

samtalerom // tenkt som noe tilsvarende et samtalerom som finnes på skoler. Et sted hvor beboerne kan møte og snakke med andre representanter (verger, advokater osv) uten å måtte bruke noens arbeidsplass.

Gjøvik // ikke noe tilsvarende, bruker kontoret i boligbyggene

Hvalstad // ikke noe tilsvarende

Sunndal // ikke noe tilsvarende, samtaler foregikk i felleskontorene

overnatting ansatte // dersom det er nødvendig med sovende nattevakter.

Gjøvik // har ett soverom til ansatte i hvert boligbygg

Hvalstad // benytter bare våkne nattevakter

Sunndal // benytter bare våkne nattevakter

pauserom // "tilfluktsrom" for ansatte, for å spise lunsj, evt brukes som møterom.

Gjøvik // har pauserom i administrasjonsbygg

Hvalstad // har i administrasjonsbygg og miljøavdeling

Sunndal // ikke noe tilsvarende

garderobe // et sted for å legge fra seg ytterklær, evt skifte.

Gjøvik // har garderobe i alle boligbygg

Hvalstad // ikke noe tilsvarende

Sunndal // ikke noe tilsvarende

17. februar

Administrasjon

vaktrom // skal alltid være bemannet og i nærheten av boligene.

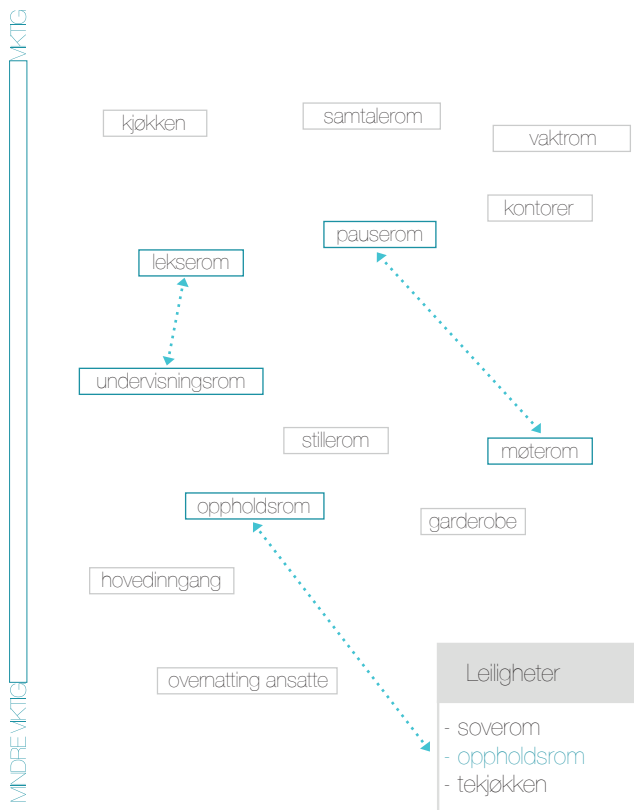
Gjøvik // har ikke vaktrom, men en ansatt skal alltid være tilgjengelig i fellesområdene i boligbyggene

Hvalstad // har et vaktrom i alle boligbygg

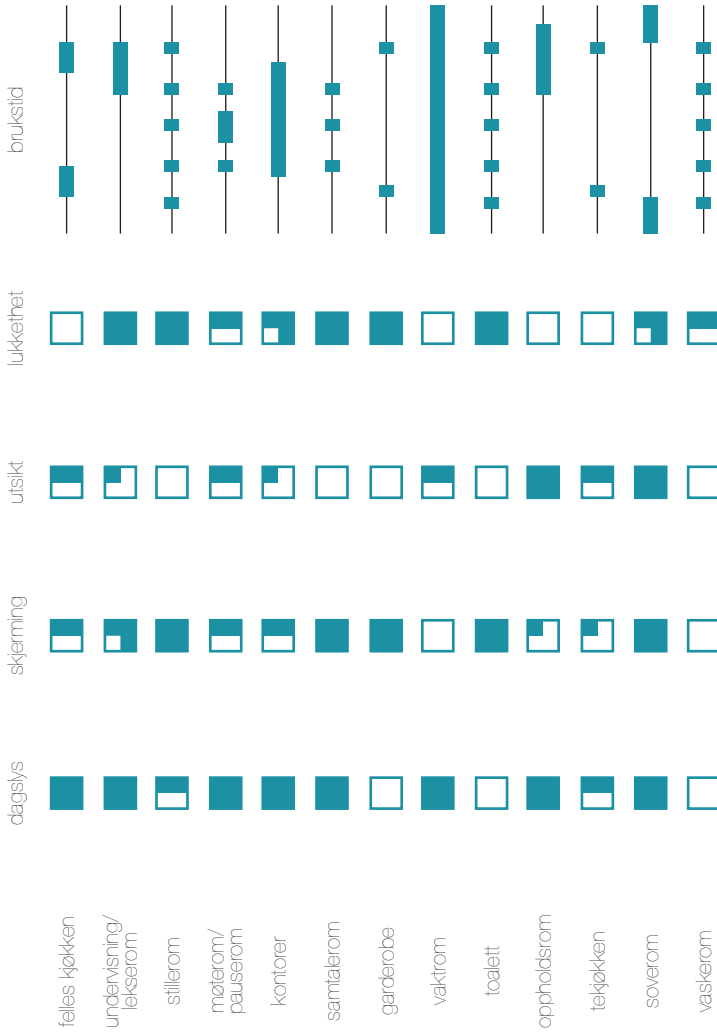
Sunndal // har et vaktrom som også fungerer som kontor, bare delvis tilgjengelig for beboerne

Programanalyse

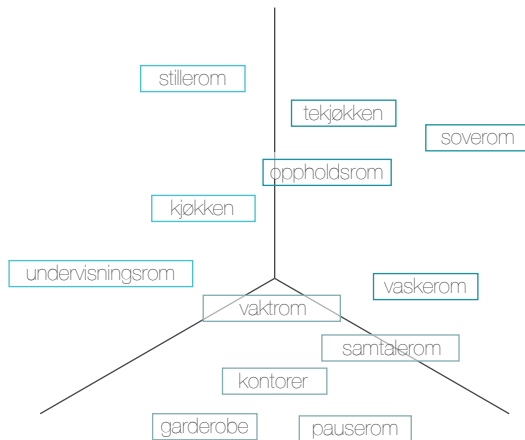
Det var absolutt nødvendig å ta en nærmere studie av programmet. Det har vært veldig interessant å jobbe med tomten og volum, men programmet må også stemme. Jeg har sett på hvilke funksjoner som eventuelt kan slås sammen og de ulike karakteristikkene ved de forskjellige rommene.

17. februar

Sammenhenger

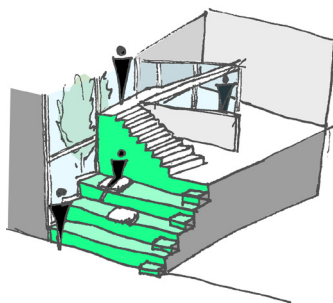
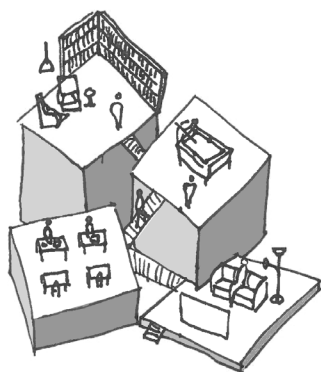
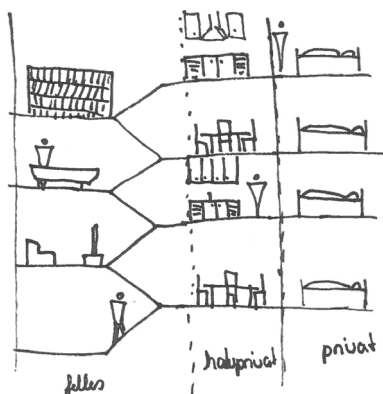
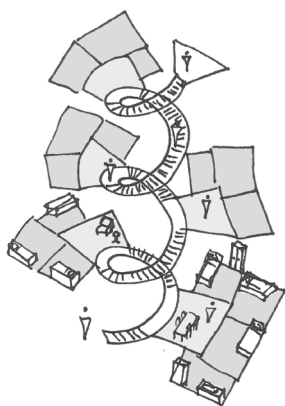
Forholdet mellom de ulike funksjonene og rommene er som nevnt flere ganger tidligere veldig viktig. Senteret skal inneholde to ulike hovedfunksjoner, administrasjon og bolig, hvorav boligdelen igjen er delt i to, leiligheter og fellesarealer.

Administrasjonen er i utgangspunktet trukket litt vekk fra leilighetsdelen og fellesdelen, men det er noen overlappende rom som kan danne en overgangssone. Vaktrommet skal til en hver tid være bemannet og ha oversikt over hva som skjer og må derfor ligge nærmere boligdelen, mens samtalerommene bør ha visuell kontakt med boligdelen for at beboerne skal føle seg mer tilpass der i forhold til om de er bortgjemt helt inne i administrasjonen.

Mellom leilighetene og fellesrommene vil oppholdsrommet være en naturlig overgangssone.

Skisserende programanalyse

For å løse opp tankene litt etter den analytiske holdningen til programmet, brukte jeg et par timer på skisserende programanalyse. Det kom frem noen ideer som kan være verdt å teste ut når jeg kommer til planutforming.

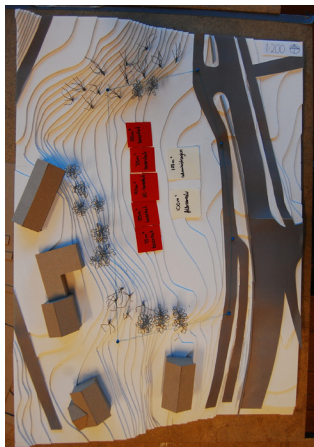
Justert program

	antall	kvm min	kvm max
FELLESAREALER			
kjøkken / spiserom	1	25	35
undervisning / lekserom	1	30	40
stillerom	1	8	15
WC	1	2	2
HCWC	1	6	6
ADMINISTRASJON			
møterom / pauserom	1	15	20
kontorer	4	10	15
samtalerom	2	5	5
garderobe	1	10	15
WC	1	2	2
HCWC	1	6	6
vaktrom	1	10	15
ØVRIGE AREALER			
vaskerom for beboere	1	10	15
rengjøringsentral	1	5	5
lagerrom	1	20	20
tekniske rom	1	20	20

19. februar

	antall	kvm min	kvm max
LEILIGHET 6 PERSONER	2		
dobbeltrom	6	12	16
oppholdsrom m/kjøkken	2	20	25
bad	2	4	6
WC	2	2	6
LEILIGHET 4 PERSONER	2		
dobbeltrom	4	12	16
enkeltrom	4	7	10
oppholdsrom m/kjøkken	2	15	20
bad	2	4	6
WC	2	2	2
LEILIGHET 4 PERSONER HC	1		
dobbeltrom	2	14	18
enkeltrom	2	10	14
oppholdsrom m/kjøkken	1	15	20
bad	1	8	10
WC	1	6	6
TOTALT		520	690
kvm per beboer	24	21,7	28,8

Etter justert program

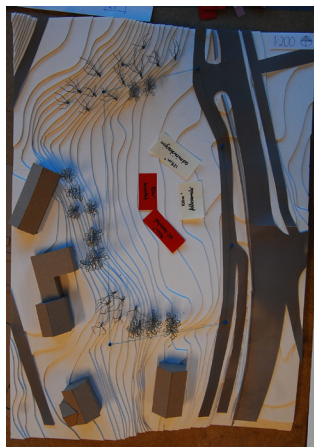
figur 21 // Rødt representerer de fem boenhetene og hvitt representerer administrasjon og fellesarealer.

figur 22 // Sirkulær form med et lukket indre gårdsrom. Formen kan oppleves avvissende.

figur 23 // Spredte bygg, mer tilpasset omkringliggende bygninger. Lite effektivt.

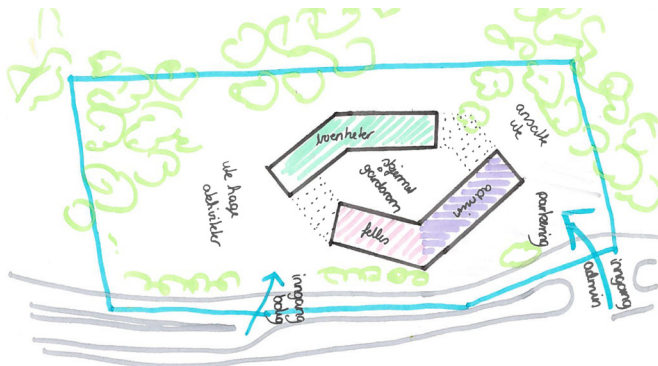

figur 24 // To separate bygg som sammen danner et indre gårdsrom. Valgt å jobbe videre med.

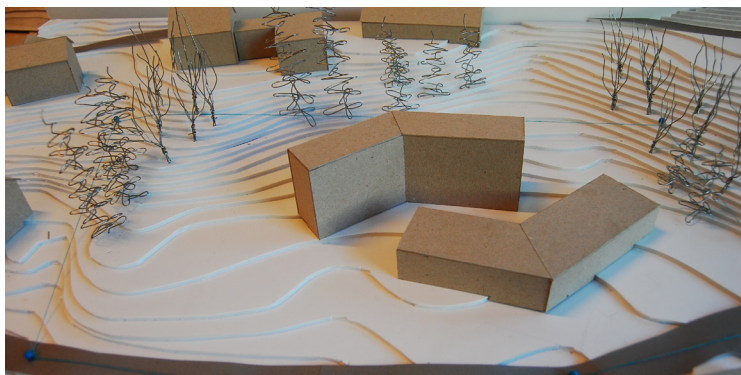
Volumstudier

20. februar

I plan danner de to volumene et fint indre gårdsrom som det kan jobbes videre med. Med å dele programmet i to volum, mister jeg spenningspunktet mellom det som er privat og det som er felles. Dette er derfor ikke optimalt.

Som i tidligere studier har jeg valgt å la fellesarealene og administrasjonen danne en buffer mellom vei og bolig. De ulike høydene på volumene reflekterer høydeforskjellen på tomten og gjør senteret lite dominerende for forbipasserende.

Refleksjoner // Fase 3

Jeg hadde et ønske om å gjennomføre utallige studier uten å tenke så mye på helheten i løpet av denne fasen. Det har fungert noen ganger og andre ganger ikke. Det er vanskelig å legge fra seg helhetstankegangen og fokuset på fremdrift. Jeg synes derimot at jeg har fått undersøkt en god del elementer og nærmer meg noen helhetlige grep slik at jeg kan gå litt mer inn i detalj når det kommer til planutforming og videre utvikling.

Når jeg tenker tilbake på de tre siste ukene, så er jeg relativt fornøyd med prosessen jeg har vært gjennom og metodene jeg har brukt. Jeg startet ut med en slags work shop uke der jeg skulle utarbeide tre ulike alternativer på kort tid for så å vurdere hver enkelt og se hva jeg kunne ta med meg videre. Dette synes jeg fungerte veldig bra. Jeg ble rakst gjort bevisst på hva som kunne egne seg på tomten og hvilke utfordringer som var vanskeligere enn andre å løse. Jeg endte opp med tre raske alternativer hvor ingen klarte å innfri hundre prosent, men jeg trakk ut en del prinsipper eller konsepter som var gjennomgående i de tre alternativene og som jeg synes det var viktig å fokusere på i den videre utformingen.

Den andre uken ble brukt til modellstudier i 1:200. Jeg prøvde flere ulike volumsammensetninger på bakgrunn av prinsippene fra uka før. Mange viste seg å ikke stemme, mens andre hadde elementer som fungerte, men en helhet som manglet. Jeg gikk mye frem og tilbake og i enden av uken hadde jeg en slags favoritt som jeg visste at egentlig ikke ville fungere optimalt, men som hadde noen spennende elementer jeg ønsket å holde på.

Samtidig som jeg jobbet med helhetlige volum, gjorde jeg noen mer detaljerte studier av blant annet trapperommets funksjon. Selv om jeg ikke hadde helheten på plass, var det givende å legge den litt til side og se nærmere på enkeltelementer som jeg kan trekke inn i den senere utformingen. Jeg synes noen interessante ideer oppsto, mens andre bare kunne legges til side.

I løpet av den tiden jeg jobbet med volum, hadde jeg en følelse av at programmet burde gås gjennom en gang til, men det var såpass effektivt og givende å leke seg i modell, at jeg bare utsatte det.

Jeg jobbet med programmet fra forarbeidet helt ukritisk. Etter veiledning med Eli Støa var det helt nødvendig å gå gjennom programmet en gang til. Jeg hadde vært for fokusert på å få til volum som fungerte, og hadde, kanskje litt ubevisst, økt antall kvadratmeter i programmet slik at volumene skulle bli lettere å jobbe med. Men dette ble det slutt på, og jeg gjorde meg kjent med programmet igjen og prøvde å gå gjennom det med kritiske øyne.

Etter mye overordnede studier var det godt å gå ned på programnivå og sette igang tankeprosessen rundt effektivitet og sambruk. Dette kommer til å få mer og mer fokus fremover når planen skal løses.

Hovedformen er enda ikke helt løst, men ideene og konseptene jeg ønsker at den skal svare på er helt klare. Jeg skal bruke de neste dagene på å slå sammen de elementene jeg er sikre på at jeg vil jobbe videre med, og spikre volumkonseptet. Gleder meg til å kunne legge dette litt til side og teste utformingen på et annet nivå. Til midsemester, om to uker, er målet å ha tegnet ut prosjektet slik at det er lett for andre å forstå. Prinsipper og grep skal være tydelige slik at diskusjonen går på om grepet er riktig eller galt og ikke om hva grepet egentlig er og hvorfor jeg har gjort det.

